

יידיש – סיפור אהבה כנס עמותת דורות ההמשך על היידיש במאה ה-21

למה יידיש?

אחת ממטרות העמותה היא הנצחה ותיעוד, לא רק של השואה אלא גם של מה שקדם לה: עולם תרבותי שלם.
[שמוליק סורק – יו"ר עמותת דורות ההמשך]

ללא הכרת היידיש ותרבותה, אין לימודי שואה שלמים. בלי הכרת העולם הזה לא ניתן להבין את גודל האובדן שבשואה.
[ד"ר מרדכי יושקובסקי – מומחה לשפה ולתרבות היידיש]

יש להגן על היידיש ותרבותה, כדי שמלאכתו של היטלר לא תצלח.
[שמוליק עצמון – שחקן ומייסד תיאטרון היידישפיל]

כנס העמותה, שנערך ב"מעוז היידיש" בית שלום עליכם בתל-אביב, עסק ביידיש כמורשת שיש לשמרה וכמכלול ענק של תרבות, מהלך מחשבות, צורת דיבור, פוליטיקה, פילוסופיה, דת, ספרות, פולקלור ועוד.

יו"ר העמותה, שמוליק סורק, עמד על מחויבותה של העמותה להנצחת המורשת ותיעודה, ודווח על פניית יד ושם לעמותה בבקשה להירתם לתיעודם של כ-200 ניצולים נוספים. "אין זה תפקיד שבחרנו בו", אמר, "אלא תפקיד שנולדנו לתוכו."

ד"ר יושקובסקי ריתק את השומעים בתיאור מקומה של היידיש ותרבותה בתולדות העם היהודי ושעשע את הקהל עד דמעות בהומור יידישאי עסיסי. עיקרי דבריו:

1. היידיש בת 1000 השנים – כלי אוטנטי שהמציא העם היהודי כנגד התבוללות דתית ותרבותית; שפת חול שמטרתה לשמור על היהדות.
2. היידיש – גשר אוטנטי בין שני חלקי העם: דתיים וחילוניים.
3. תרבות המושתתת על מושגי מוסר וצדק החולפים מן העולם: ה"ספאסט נישט" [לא מתאים, לא יפה] המיושם אפילו ברובדי החברה הנמוכים ביותר – סרסורים, זונות וגנבים.
4. היידיש כשפה גלותית – סטיגמה חסרת יסוד ועיוות היסטורי: שירת היידיש רוויה געגועים לציון, ביטוי לרטט בלבו של כל יהודי בגולה כאשר דבר על ציון.
5. היידיש כיום: שינוי מגמה בארץ וביד ושם, עם הבנה כי יהדות הגולה באה לירושלים לא בידיים ריקות אלא נושאות מטען תרבותי עצום ויקר. ללא הכרתו לא ניתן להבין את מלוא מימדי האובדן שבשואה.

השחקן שמוליק עצמון סיפר על הקמת תיאטרון היידישפיל וקרא לדורות ההמשך להרים את הכפפה של ההגנה על היידיש.

השחקנית הצברית ענת עצמון ספרה אודות הרומן המיוחד שלה עם ה"מאמע לאשען" [שפת האם] בתיאטרון היידישפיל והנעימה בשירת שירי יידיש.

הזמר גימי לויד הלהיב את הקהל בשירת יידיש מרגשת וסוחפת.